

Iets op Bach - Les Ballets C. de la B.
& Ensemble Explorations / Chris Van der Burght

teraf maakte ik me bijvoorbeeld de bedenking dat de weenscène op de aria *Den Tod Niemand Zwingen kunnt* het enige essentiële is dat je met die muziek kan doen. Wat me intrigeert aan barokmuziek is dat ze emoties aanraakt zonder je ermee te overvallen. Een lied zoals *Den Tod* is heel triestig, maar je wordt haast verleid om erin mee te gaan.

Ik hoor van veel muzikanten dat ze vinden dat de encenering de muziek nog beter tot zijn recht doet komen. Contrabassist Ute Grewel verving Etienne Siebens in een aantal voorstellingen, zonder dat ze de productie ge-

zien had. Ze had al een twaalfal keer in de voorstelling gespeeld toen Etienne Siebens zijn plaats weer innam en zij de voorstelling van in de zaal meemaakte. Wel, we hebben haar nadien bijeen moeten vegen. Voor haar was het de eerste keer dat ze het gevoel had dat er op de muziek van Bach iets getoond wordt dat zijn muziek nog prangender maakt. Dat zijn de mooiste complimenten die je kan krijgen.

Etcetera: Live muziek is erg duur. Waarom werk je niet met cd-weergave?

Platel: Los van het feit dat ik de muzikanten in het geheel probeer te integreren zonder dat ze speciale rollen krijgen, schrik ik toch elke keer weer van de impact die het zien van de muzikanten heeft. De eerste keer dat ik hen de muziek zag spelen waar wij al vijf maanden mee werkten, dat vond ik overweldigend. Van sommige stukken had ik de indruk dat ze moesten gespeeld worden door een groot orkest en dan zie je dat vier mensen hetzelfde effect kunnen bereiken. Ook het zien inzetten van een instrument of een lied doet me altijd wat.

Emotie

Etcetera: Zou je even goed kunnen werken met louter instrumentale muziek?

Platel: Neen, de menselijke stem is toch wel essentieel voor mij. Omdat je er de tekst bij hebt, en omwille van het zicht. De alt moet pas redelijk laat in de voorstelling beginnen zingen en ik vind het telkens prachtig om Steve Dugardin erbij te zien komen. Hij zingt ook prachtig.

Etcetera: Dieltiens vertelde me dat de alt niet van meet af aan deel uitmaakte van de bezetting. Ik vind dat eigenaardig. De alt, en zeker de keuze om die de laten zingen door een man, vind ik juist zeer essentieel in de bredere context van jouw werk, waarin je toch dikwijls kietelt aan de man-vrouw identiteit.

Platel: Ik zat er al van in het begin mee. Ik wou eigenlijk een alt en een sopraan, omdat de stukken die ik het liefst hoorde sopraan-aria's, altaria's of een combinatie sopraan-alt waren. Oorspronkelijk had ik zelfs gedacht

aan een vrouwelijke alt en een knapenstem voor de sopraan, maar het bleek heel moeilijk te zijn om goede knapenstemmen te vinden in België en bovendien is het bijzonder prettig om met sopraan Greta De Reyghere te werken. Het is een extreem tof mens. Ze is wereldklasse en toch blijft ze zo bescheiden.

Etcetera: De muzikanten hadden zich waarschijnlijk niet aan een combinatie van Bach en marginaliteit verwacht.

Platel: Neen, maar ze vinden het heel juist, omdat er onder dat marginale uitzicht iets universeel menselijks zit. Greta De Reyghere bijvoorbeeld zegt dat ze echt moeite moet doen om zich tijdens de voorstelling los te knippen van de wenende vrouwen. Die muziek op zich veroorzaakt bij haar al zoveel emotie dat het soms lastig is om het lied te zingen. De wenende vrouwen versterken die emotie nog.

Etcetera: Vooral de laatste scènes onderstrepen de muziek, terwijl er vooral in het begin een aantal scènes en nevenhandelingen zijn die tegen de muziek (en de tekst) aanwrijven, zoals Darryl E. Woods die zich staat op te geilen terwijl Werner Van Mechelen 'Mein Jesus tröstet mich' zingt.

Platel: We hadden geen vooraf uitgetekend plan over hoe de dramatische lijn via de muziek zou opgebouwd worden. Bij het bepalen van de volgorde van de diverse muziekstukken hebben we ons door zeer diverse criteria laten leiden, met als gevolg dat de klankband in het begin soms heel onsamenhangend klonk. Pas na enige tijd bleek dan toch dat er een sterke dramatische lijn aanwezig was in de muzikale opbouw. In het begin is de muziek op de achtergrond aanwezig als een soort muzak, als muziek in de supermarkt. Geleidelijk aan komt de muziek meer op de voorgrond, met als hoogtepunt *Den Tod*. Behalve het wenen is er alleen de muziek. Na *Den Tod* blijft de muziek op de voorgrond staan. Ook inhoudelijk zit er een dramatische lijn in de volgorde van de teksten.

Ik vind dat wij een opera gemaakt hebben met de muziek van Bach.